12

de Kamer .be

Maart 2011

Lopende zaken

Magazine van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

I N H O U D

Voorwoord	3
Samenstelling van de Kamer	4
Een begroting voor noodgevallen	8
Waarover gingen en gaan de politieke onderhandelingen?	9
De commissies	12
Bijzondere commissie Spoorwegveiligheid	16
Bijzondere commissie Seksueel Misbruik	18
Vraag & antwoord	19
Belgisch EU-voorzitterschap succesvol	24
15 november 2010 - Koningsdag in het Federaal Parlement	27

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever
Emma De Prins, secretaris-generaal
van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Redactie
Dienst Public Relations
1008 Brussel
pri@dekamer.be
Dominique Van den Bossche
tel 02 549 81 77
Anne Coppens
tel 02 549 90 46
Joëlle Rotsart de Hertaing
tel 02 549 80 80

De redactie werd afgesloten op 04/02/2011

Aan dit nummer werkten mee:
Emma De Prins, Idès De Pelsemaeker, Stéphane Borcy, Christine De Backer, Tom De Pelsmaeker, Hugo D'Hollander, Alberik Goris, Laurent Pottier, Walter Schelstraete en Joris Van Den Bossche

Vertaling
Dienst Vertaling Beknopt Verslag van de Kamer

Foto's en illustraties
Belga, Nadine Huysmans, Antoine Marcelis, Kurt Van den Bossche, Inge Verhelst en Johan Wynen

Vormgeving en druk
Prepress en drukkerij van de Kamer

V O O R W O O R D

Geachte mevrouw, geachte heer,

In deze tijden van vragen en politieke onzekerheid is het zinvol in dit magazine, dat uitkomt onder de noemer ‘lopende zaken’, even stil te staan bij onze instelling, haar rol en activiteiten. Het zou zonde zijn dat de burger denkt dat we niets doen, dat het land bijna verlamd is en “dat we betaald worden om niets te doen”, zoals sommigen insinueren.

Inderdaad, ons werk is anders en er zijn zaken die we niet kunnen doen. Maar we passen ons aan en we hebben hoe dan ook de handen vol. Dit magazine toont dat aan. Het bericht over het werk dat gebeurde in de commissies, meer bepaald in de bijzondere commissie die opgericht werd naar aanleiding van de treinramp in Buizingen en in de bijzondere commissie die zich buigt over het pijnlijke thema van het seksueel misbruik. Maar dit magazine doet meer dan verslag uitbrengen. Het is een informatiebron waarover elke burger moet kunnen beschikken want hij/zij vindt er basisinformatie over hoe onze democratie functioneert.

De politieke situatie zet journalisten, politici, analisten, grondwetspecialisten, juristen en andere ‘isten’ uit alle mogelijke hoeken ertoe aan om toelichting te geven bij de financieringswet, bij de dotaties, bij de institutionele hervormingen enzovoort. Maar of de betrokkene zich nu uitlaat in academische bewoordingen of improviseert: de uitleg is vaak onbegrijpelijk, we raken er niet meer wijs uit.

Met dit magazine willen we meer klaarheid scheppen, voor iedereen, voor jong en oud. De Kamer.be wil de dagelijkse activiteiten van de parlementsleden toelichten. Het magazine wil ook een, weliswaar onvolledig, antwoord geven op de netelige vraag: “Heeft het zin dat ik ga stemmen?” Stemmen is zinvol omdat u zo uw stem laat horen, omdat u zo aangeeft welke richting de samenleving volgens u uit moet, omdat u zo beslist wie u vertegenwoordigt. Door te gaan stemmen, maakt u uw verwachtingen concreet en kunt u een antwoord krijgen op uw vragen.

De lezer vindt in dit magazine statistieken, bijvoorbeeld over de evolutie van het aantal vrouwen in dit parlement. Verder maken we de balans op van kleine en grote evenementen, zoals bijvoorbeeld het Belgische EU-voorzitterschap. En we blikken terug, zo onder meer naar het feest op Koningsdag in november dat in het teken stond van solidariteit met alle kinderen.

In deze tijden van onverschilligheid, van gebrek aan interesse en zelfs minachting voor politiek is het volgens mij onontbeerlijk dat de burger correct geïnformeerd wordt over wat we kunnen doen om hem van dienst te zijn. Dit magazine is maar een instrument. Het is aan elk van ons om er gebruik van te maken in het belang van iedereen.

André Flahaut
Kamervoorzitter
Minister van Staat

De Kamer samenstelling

De partijen

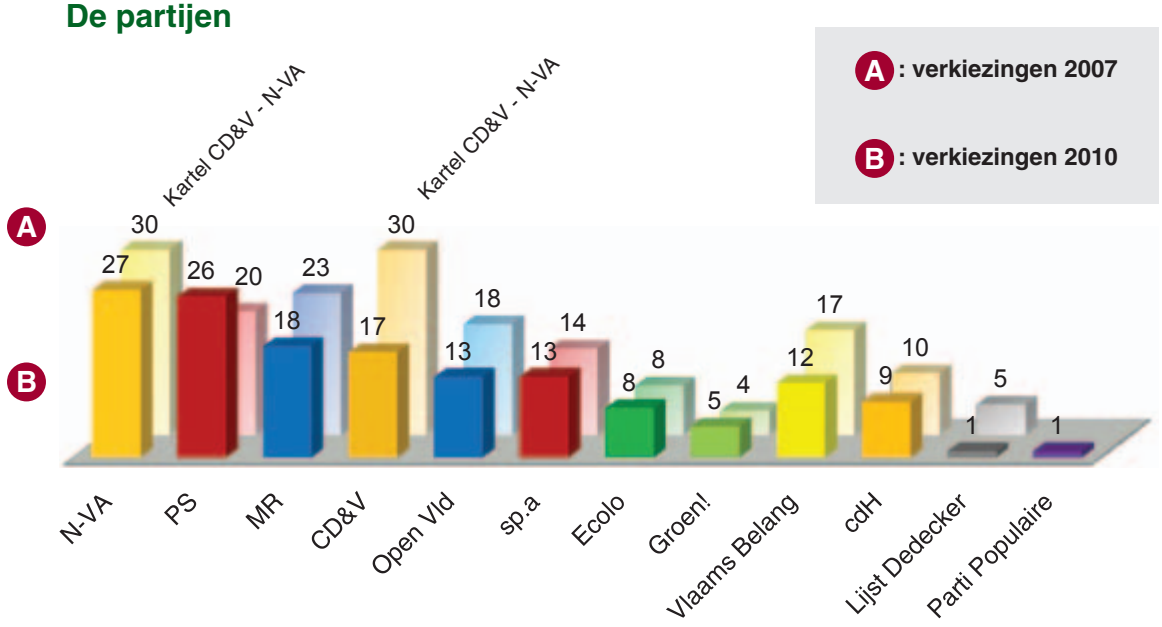

De fracties en de fractievoorzitters

Kamerleden die tot eenzelfde politieke partij of familie behoren, vormen in de Kamer een politieke fractie. Om erkend te worden moet een fractie in de Kamer ten minste vijf leden tellen. Het kamerlid van Lijst Dedecker en het onafhankelijke kamerlid (verkozen op de lijst Parti Populaire) behoren bijgevolg niet tot een politieke fractie.

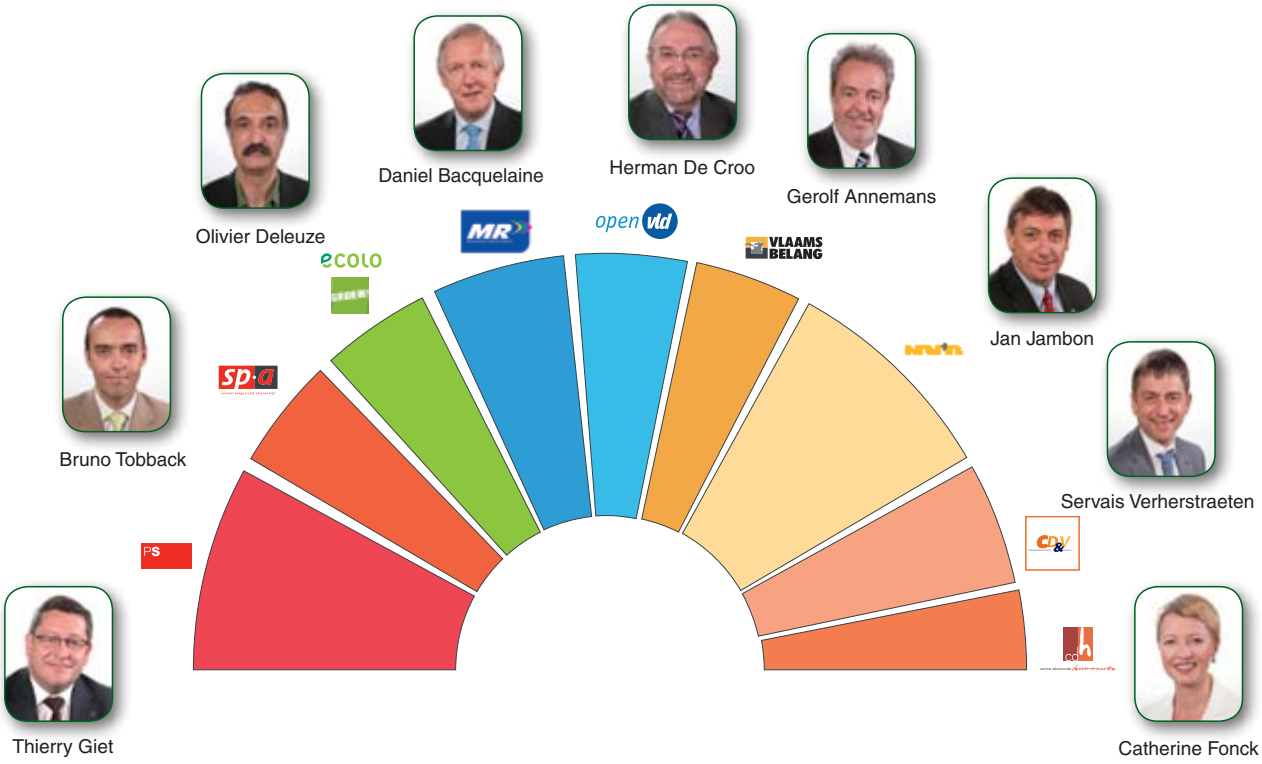

De kamerleden: hun opleidingsniveau en beroep

Opleidingsniveau

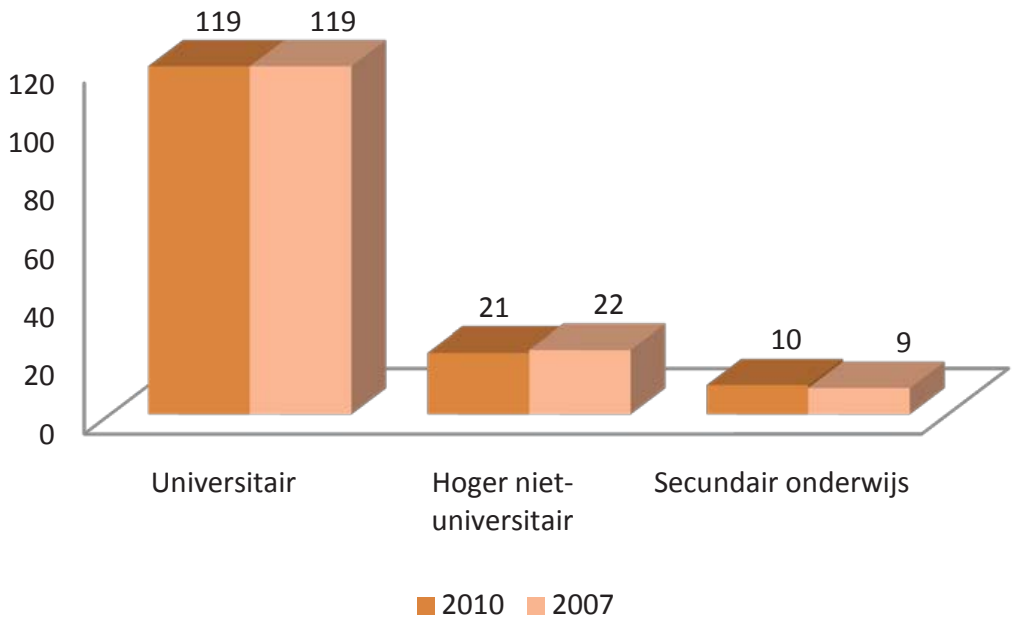

Beroep

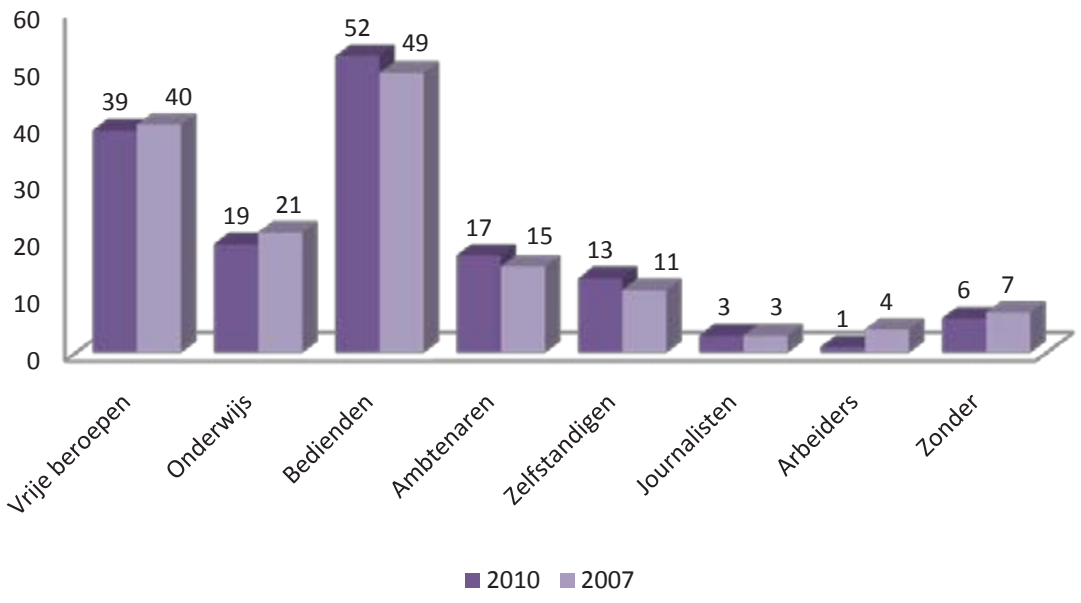

Leeftijd

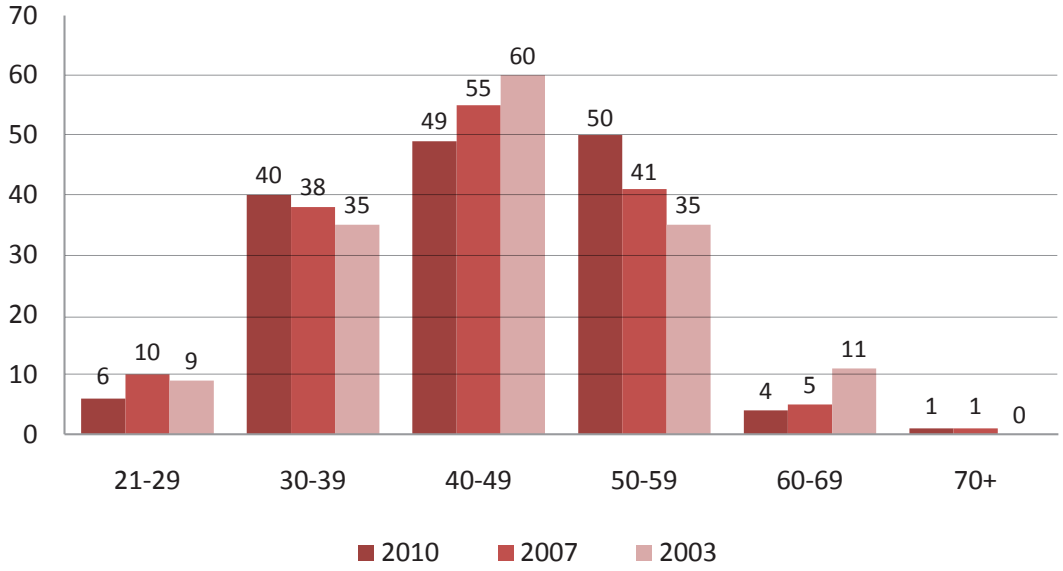

De gemiddelde leeftijd van de kamerleden is 45 jaar.
Dat was ook zo tijdens de vorige zittingsperiode.
In 1999 was de gemiddelde leeftijd nog 47 jaar.

Percentage vrouwen in de Kamer

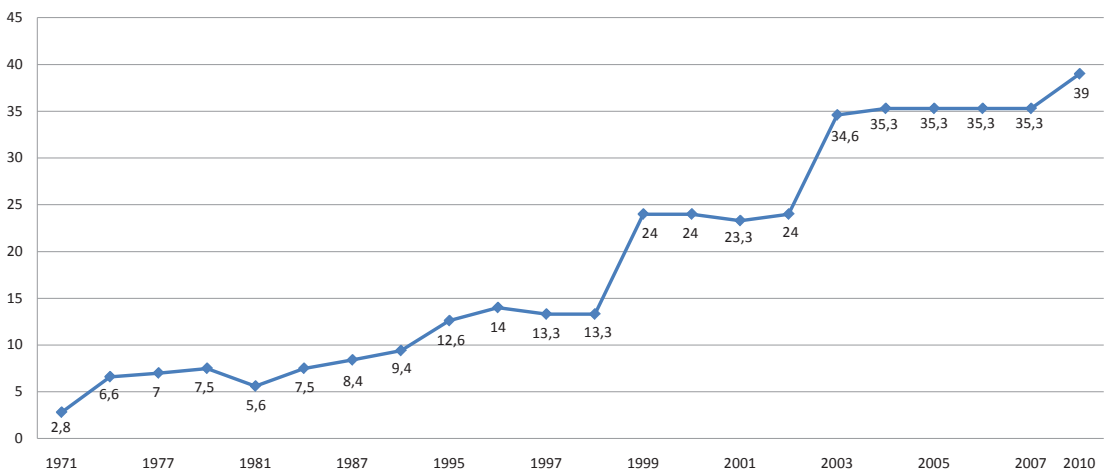

Goed nieuws voor de vrouwenbeweging: nooit eerder was het aantal vrouwen in de Kamer zo hoog als na de parlementsverkiezingen van juni 2010. Maar liefst 59 van de 150 zitjes gingen naar een vrouw. De vervrouwelijking van het politieke ambt is al enige tijd aan de gang maar kwam er niet toevallig. Om vrouwen ertoe te bewegen deel te nemen aan de verkiezingen nam de wetgever **quota** op **in de kieswetgeving**.

De wet van 24 mei 1994 bepaalde dat niet meer dan twee derde van de kandidaten op een lijst van hetzelfde geslacht mocht zijn. Anders gezegd: ten minste een op de drie kandidaten moest een vrouw zijn. Acht jaar later ging de wetgever nog een stap verder. De wet van 13 december 2002, die vandaag nog altijd van kracht is, bepaalt dat er evenveel mannen als vrouwen op de lijsten moeten staan. Bovendien moeten de eerste twee plaatsen op de lijst naar kandidaten van verschillend geslacht gaan. Is de lijsttrekker een man, dan moet op de tweede plaats een vrouw staan en omgekeerd.

Cumul met gemeentelijk mandaat

Het overgrote deel van de 150 kamerleden is ook op gemeentelijk vlak actief.

- 29 kamerleden zijn ook burgemeester
- 20 kamerleden zijn schepen
- 103 kamerleden zijn lid van de gemeenteraad

Taalgroepen

Momenteel telt de Nederlandse taalgroep 88 leden, de Franse 62. Dat is evenveel als tijdens de vorige zittingsperiode.

Waarom twee taalgroepen?
De taalgroepen zijn onder meer van belang wanneer de parlementsleden stemmen over wetten waarvoor een bijzondere meerderheid nodig is. Dat zijn **bijzondere wetten**. Het gaat bijvoorbeeld over wetten die de bevoegdheden en de financiering van de gemeenschappen en gewesten regelen, dé thema's die sinds de verkiezingen van 13 juni 2010 de politieke agenda bepaalden.

Een bijzondere wet is aangenomen als aan drie voorwaarden voldaan is:

- De meerderheid van de leden van elke taalgroep is aanwezig;
- De meerderheid van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep is een ja-stem;
- Twee derde van het totaal aantal uitgebrachte stemmen is een ja-stem.

Precies omdat er voor een staatshervorming een tweederdemeerderheid vereist is in de beide kamers van het Federaal Parlement (Kamer van volksvertegenwoordigers en Senaat) waren sinds de verkiezingen van juni 2010 zoveel politieke partijen bij de onderhandelingen betrokken.

Een bijzondere meerderheid is maar in een beperkt aantal gevallen vereist. Die gevallen staan uitdrukkelijk in de Grondwet. De meeste wetten worden met een gewone meerderheid aangenomen.

Opvolgers

Het is niet omdat een kandidaat verkozen is, dat hij of zij het mandaat ook opneemt. Na de verkiezingen van 13 juni 2010 verzaakten vijftien verkozenen hun mandaat. Ze legden de grondwettelijke eed niet af en lieten zich vervangen door een opvolger. Na de verkiezingen van 10 juni 2007 deden dertien verkozenen dat.

Veelal gaat het om politici die lid zijn van een ander parlement of die minister zijn in een gewestregering en dat mandaat willen behouden. ■

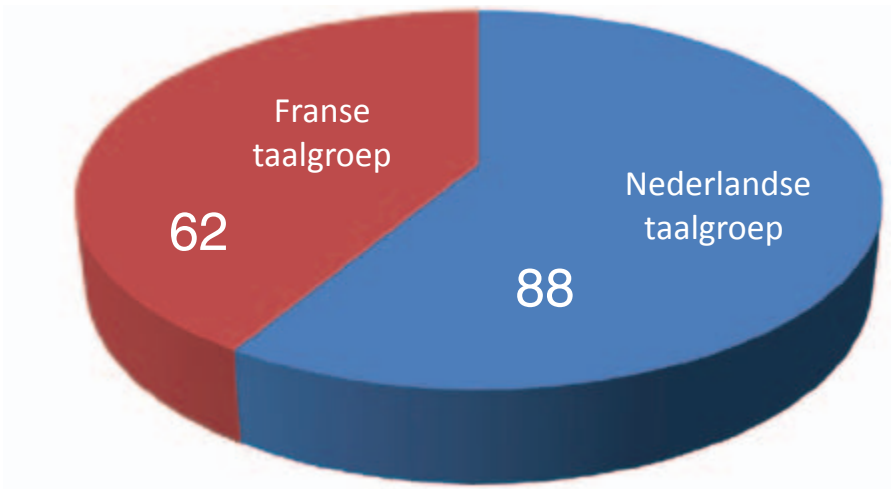

Een begroting voor noodgevallen

Financiewet of voorlopige kredieten

Jaarlijks dient de federale regering uiterlijk op 31 oktober bij de Kamer van volksvertegenwoordigers twee begrotingsontwerpen in: één voor de ontvangsten en één voor de uitgaven van het volgende jaar. De kamerleden bestuderen die ontwerpen en debatteren erover. Nadien wordt er gestemd. Alleen als een meerderheid van de kamerleden de groene knop indrukt, kan de regering haar beleid uitvoeren. Voor een regering van lopende zaken ligt dat evenwel anders. In plaats van een ontwerp van begroting legt ze aan de kamerleden een ontwerp van financiewet voor. Wat is het verschil?

Begroting

De begroting is een raming van ontvangsten en uitgaven voor het volgende kalenderjaar. In een begroting legt de regering enerzijds vast waar ze het geld dat nodig is om het land te besturen, vandaan zal halen. Met andere woorden: welke belastingen ze zal innen. Anderzijds legt ze in de begroting vast waaraan ze dat geld zal besteden. De regering maakt daarbij belangrijke keuzes voor het volgende jaar. Waaraan ze veel geld besteedt, zegt iets over wat ze belangrijk vindt. De begroting is het beleidsinstrument van de regering.

Regering van lopende zaken

Een regering van lopende zaken is geen volwaardige regering. Het is de ontslagnemende regering die op post blijft tot wanneer er een nieuwe regering is. Ze mag alleen zorgen voor de continuïteit van het bestuur. Grote politieke keuzes maken voor het volgende jaar valt niet onder die noemer. Het is daarom niet gebruikelijk dat ze een begroting opmaakt. Maar tegelijk zijn er zaken die niet kunnen wachten. De lonen van de ambtenaren en magistraten moeten worden betaald. De overheidsdiensten, de politie, het leger… hebben geld nodig om te kunnen werken. Er moet dus iets gebeuren.

Financiewet

In de praktijk dient de regering van lopende zaken vóór het begin van het nieuwe kalenderjaar een ontwerp van financiewet in. Daarin vraagt ze aan de kamerleden enerzijds de toestemming om belastingen te heffen. Die toestemming geldt voor een heel jaar. Anderzijds vraagt ze de toestemming om voor een periode van (meestal) drie maanden, binnen bepaalde perken, uitgaven te mogen doen.
Als er drie maanden later nog altijd geen nieuwe regering is, heeft de regering van lopende zaken opnieuw het akkoord van de Kamer nodig om uitgaven te kunnen doen voor de volgende drie maanden. Ze dient daarvoor een wetsontwerp houdende voorlopige kredieten in. Indien nodig, m.a.w. als er dan nog geen nieuwe regering is, kan ze drie maanden later (en zes maanden later) opnieuw zo'n wetsontwerp indienen. Samengevat: een regering van lopende zaken heeft om de drie maanden het akkoord van de Kamer nodig om uitgaven te kunnen doen.

Voorlopige kredieten

Hoe worden die kredieten berekend? Als basis neemt de regering de laatste begroting die door de Kamer werd goedgekeurd. Ze kijkt welk bedrag er het vorige jaar uitgegeven werd voor bijvoorbeeld de uitrusting van de politie. Daarvan neemt ze drie twaalfden (voor drie maanden). Zo gaat de regering voor elk punt van de begroting te werk. Voor sommige uitgaven die in één keer moeten gebeuren wordt evenwel van die twaalfdenregel afgeweken. Dat is bijvoorbeeld zo voor de bijdrage die België betaalt aan sommige internationale instellingen.

De kamerleden hebben de financiewet aangenomen op 16 december 2010 met 64 stemmen tegen 13 en 47 onthoudingen.

U kunt het 187 bladzijden tellende document raadplegen op **www.dekamer.be**

→ Rubriek Wetsontwerpen en wetsvoorstellen → document 555/03

Waarover gingen en gaan de politieke onderhandelingen?

Op 13 juni 2010 trokken ruim 7.700.000 Belgen naar de stembus. Nadien volgden maandenlange taaie onderhandelingen. Vanaf de eerste dag gingen de onderhandelingen over de staatshervorming. Een paar weken later kwam ook de financieringswet op de tafel van de onderhandelaars. Waarover gaat het precies? De staatshervorming kwam al uitgebreid aan bod in het magazine van mei 2008 want ook na de parlementsverkiezingen van juni 2007 bemoeilijkten meningsverschillen daarover de regeringsvorming. In dit magazine schetsen we de grote lijnen van de huidige situatie.

Staatshervorming

België is een federaal land. Naast het federale niveau zijn er ook gemeenschappen en gewesten. Die hebben elk een reeks bevoegdheden. Een paar voorbeelden: het federale niveau is bevoegd voor de sociale zekerheid en landsverdediging, de gemeenschappen zijn bevoegd voor onderwijs en cultuur, de gewesten voor huisvesting en het wegennet.

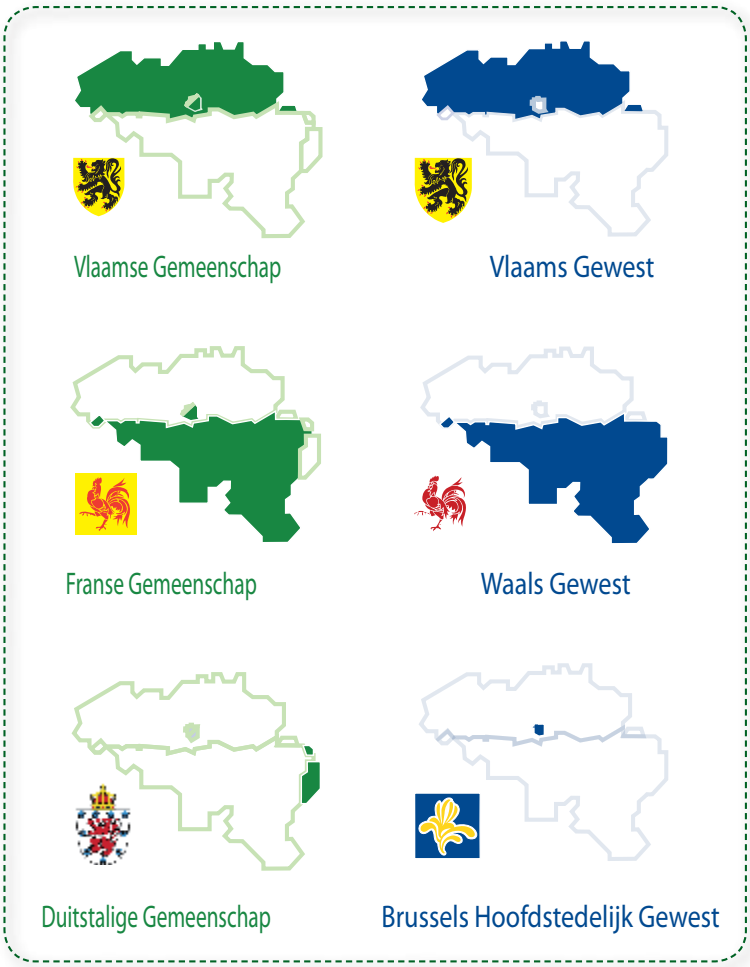

Als er gesproken wordt over een nieuwe staatshervorming, dan gaat het over een **nieuwe verdeling van bevoegdheden tussen het federale niveau en de gemeenschappen en gewesten**. Tijdens de onderhandelingen wordt er, op vraag van een aantal partijen, nagegaan welke bevoegdheden van het federale niveau naar de gemeenschappen en gewesten kunnen worden overgedragen. Die partijen zijn immers van mening dat de sociale en economische problemen in het noorden en het zuiden van het land beter kunnen worden aangepakt als de gemeenschappen en gewesten zelf bevoegd zijn. Ze kunnen dan beter inspelen op de eigen situatie, zo luidt het.

Financieringswet

Als er gesproken wordt over een nieuwe staatshervorming, dan gaat het ook over de **financiële middelen waarover het federale niveau, de gemeenschappen en de gewesten (moeten) beschikken** om hun bevoegdheden te kunnen uitoefenen. Om een beleid te voeren, om maatregelen te treffen, is er geld nodig. Dat geld is afkomstig uit belastingen. Op dit ogenblik wordt het gros van de belastingen bepaald en geïnd door het federale

niveau. De inkomsten uit belastingen worden vervolgens op een bepaalde manier (zie kader) verdeeld tussen het federale niveau, de gemeenschappen en de gewesten. De verdeling van de financiële middelen over de verschillende beleidsniveaus wordt vastgelegd in de financieringswet. De onderhandelingen gaan dus ook over de aanpassing van de financieringswet, want als de gemeenschappen en de gewesten meer bevoegdheden krijgen, hebben ze ook meer financiële middelen nodig. Wat dit aspect van de onderhandelingen betreft, streeft een aantal partijen naar een grotere financiële verantwoordelijkheid en meer fiscale autonomie voor de gewesten en gemeenschappen.

Tezelfdertijd bestaat de bezorgdheid dat de federale Staat voldoende financiële middelen moet behouden om zijn taken efficiënt uit te uitoefenen. De federale Staat moet immers leefbaar blijven. Bovendien is het de bedoeling om een zekere mate van **solidariteit** tussen de verschillende gewesten en gemeenschappen te behouden.

Belga Picture

Financieringswet

De financieringswet is de 'Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten'. Die wet bepaalt waar de gemeenschappen en gewesten het geld vandaan halen om hun bevoegdheden uit te oefenen. De gemeenschappen kunnen immers geen onderwijs aanbieden en de gewesten geen wegen onderhouden als ze daarvoor geen geld hebben.

De financieringswet van 1989 werd door latere wetten ingrijpend bijgestuurd, vooral door de 'Bijzondere wet van 13 december 2001 tot herfinanciering van de gemeenschappen en uitbreiding van de fiscale bevoegdheid van de gewesten'.

De financieringswet is een 'bijzondere wet'. Om ze te wijzigen is een bijzondere meerderheid nodig in het Federaal Parlement: een meerderheid van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep en een tweederdemeerderheid van het totaal aantal uitgebrachte stemmen.

Meer info over de taalgroepen in de Kamer: zie pag. 7

Directe belastingen
Onder directe belastingen vallen de personenbelasting, die elke inwoner betaalt op zijn totale inkomen van het voorbije jaar (inkomen uit arbeid, verhuur van een huis of appartement, rente op kapitaal,…), en de vennootschapsbelasting die bedrijven betalen.

Indirecte belastingen

> Btw
De btw, voluit: belasting over de toegevoegde waarde, is de indirecte belasting die we beta-

De situatie vandaag

Over welke financiële middelen beschikken de gewesten?

Gewestelijke belastingen
De gewesten bepalen zelf een aantal belastingen: successierechten, registratierechten, de verkeersbelasting op auto's… e.a.

Samengevoegde belastingen
De gewesten hebben de bevoegdheid om binnen een bepaalde marge nog eens belastingen te heffen (we noemen dat opcentiemen) op de personenbelasting die door de federale overheid in het betrokken gewest wordt geïnd.

Dotaties
De federale overheid int de personenbelasting, en geeft een deel van die inkomsten door aan de gewesten in de vorm van een dotatie. Het historisch bepaalde basisbedrag wordt aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen (zie ook pagina 20) en aan de economische groei. De verdeling tussen de gewesten gebeurt op basis van de opbrengst van de personenbelasting in dat gewest. Bovendien worden een aantal correcties toegepast, onder meer om de solidariteit tussen de gewesten te verzekeren.

Specifieke dotaties
Hier gaat het om bedragen die de gewesten ontvangen voor de uitvoering van bepaalde programma's, bijvoorbeeld voor de tewerkstelling van werklozen of voor investeringen die verband houden met de hoofdstedelijke functie van Brussel.

Over welke financiële middelen beschikken de gemeenschappen?

Dotatie uit de personenbelasting
De federale overheid int de personenbelasting en geeft een deel van die inkomsten door aan de gemeenschappen in de vorm van een dotatie. Het basisbedrag wordt aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen en aan de economische groei.

Dotatie uit de btw
De federale overheid int de btw en geeft een deel daarvan door aan de gemeenschappen in de vorm van een dotatie. Het basisbedrag wordt aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. Er wordt ook rekening gehouden met de evolutie van het aantal inwoners jonger dan 18 jaar in ons land en het aantal leerlingen (6-17-jarigen) per gemeenschap.

Sinds 2001 ontvangen de gemeenschappen ook nog bijkomende forfaitaire bedragen afkomstig uit de btw. En sinds 2007 wordt ook rekening gehouden met de economische groei.

Specifieke dotaties
Het gaat hier onder meer om bedragen bestemd voor de universitaire samenwerking en voor uitgaven voor buitenlandse studenten.

Ook een gedeelte van de winst van de Nationale Loterij gaat rechtstreeks naar de gemeenschappen.

len bij de aankoop van goederen en diensten. Als we bijvoorbeeld een GSM ter waarde van 100 euro kopen, betalen we bovenop die 100 euro nog eens 21% btw.

> Registratierechten
Registratierechten zijn indirecte belastingen die we betalen bij de registratie van documenten zoals bijvoorbeeld notariële akten (verkoopakten, leningsakten, ...).

> Successierechten
Successierechten zijn indirecte belastingen die we betalen op het bedrag van een erfenis.

> Verkeersbelasting
Verkeersbelasting, ook een vorm van indirecte belasting, moet worden betaald voor elk gemotoriseerd voertuig dat gebruik maakt van de openbare weg.

De commissies

Op radio en televisie, in kranten en tijdschriften: zowat dagelijks gebruiken journalisten het woord 'commissie' in hun politieke berichtgeving. Als we de nieuwslezer horen zeggen dat de commissie Justitie het wetsontwerp van de minister heeft goedgekeurd, wat betekent dat dan precies? Dat het morgen wet wordt? Of dat een eerste belangrijke stap gezet is? Het overgrote deel van het parlementaire werk gebeurt in commissies. Daarom geven we hier graag een antwoord op de belangrijkste vragen.

Wetsvoorstel - wetsontwerp
Zowel de parlementsleden als de regering kunnen het initiatief nemen om een wet te maken of een bestaande wet te wijzigen. Gaat het initiatief uit van parlementsleden, dan spreken we van een wetsvoorstel. Als de regering het initiatief neemt, spreken we van een wetsontwerp.

Wat is een commissie?

In de Kamer van volksvertegenwoordigers hebben 150 kamerleden zitting. Wanneer alle 150 kamerleden samen vergaderen, spreken we van een plenaire vergadering. Maar meestal vergaderen de kamerleden in kleinere groepen die we commissies noemen. In een commissie zitten kamerleden die veel kennis en ervaring hebben in verband met het onderwerp waarin die commissie gespecialiseerd is: justitie, financiën, volksgezondheid, buitenlandse

Hoe komt een wet tot stand?

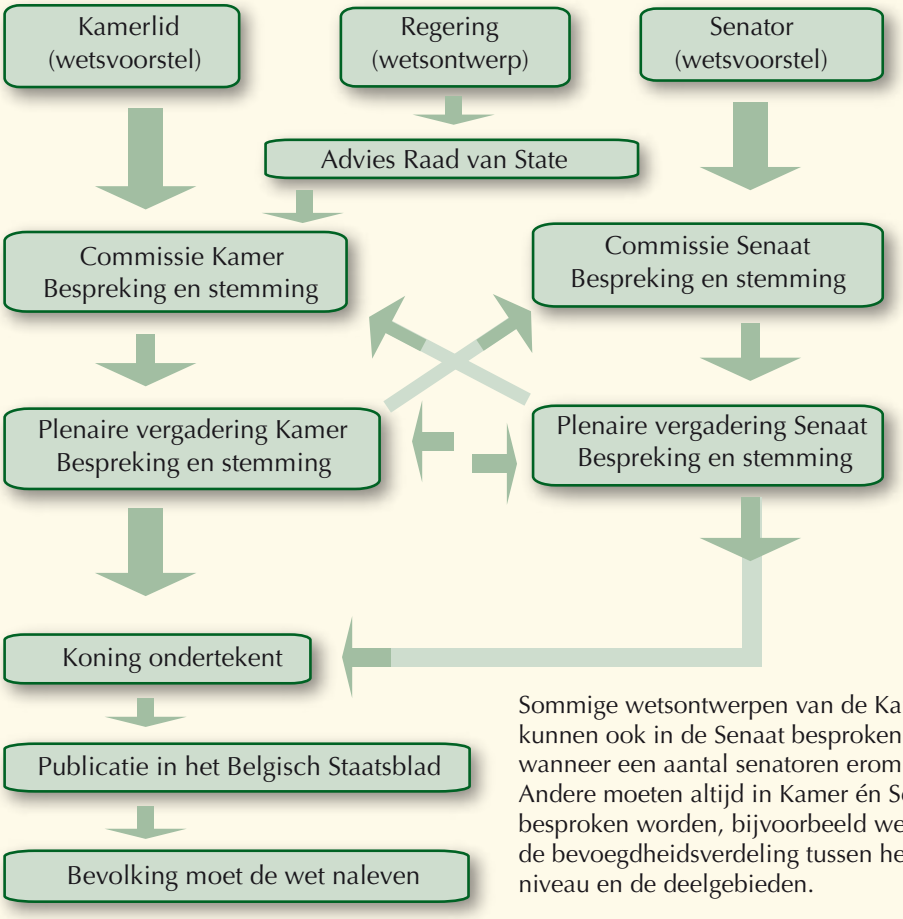

Sommige wetsontwerpen van de Kamer kunnen ook in de Senaat besproken worden, wanneer een aantal senatoren erom vraagt. Andere moeten altijd in Kamer én Senaat besproken worden, bijvoorbeeld wetten over de bevoegdheidsverdeling tussen het federale niveau en de deelgebieden.

zaken enzovoort. Het werk in de commissies is dan ook vaak heel technisch. Het parlementaire werk gebeurt grotendeels in commissies omdat je in een kleine werkgroep met deskundigen gemakkelijker kunt discussiëren en tot een akkoord kunt komen.

Wat doet een commissie?

→ Wetsontwerpen en wetsvoorstellen bespreken

Omdat het moeilijk is een technisch debat te voeren met 150 parlementsleden, stuurt de Kamervoorzitter de wetsontwerpen en wetsvoorstellen naar een commissie. Die bestudeert de tekst en brengt nadien verslag uit aan de plenaire vergadering.

In een commissie komen zowat alle aspecten van het parlementaire werk aan bod. Nieuwe wetten maken, bestaande wetten wijzigen, wetten afschaffen: het parlementaire werk begint altijd in een commissie. De parlementsleden gaan daarbij zeer grondig te werk. Bij de bespreking van wetsontwerpen gaan ze in gesprek met de minister om zich te informeren over het hoe en het waarom. Ze winnen voor hun wetgevende werk ook advies in van mensen buiten de politiek: vakbonden, werkgeversorganisaties, deskundigen, bewonersverenigingen, betrokkenen allerhande… En indien dat nuttig is, gaan de commissieleden op werkbezoek: ze gaan zich ter plekke vergewissen van een probleem. De commissieleden kunnen wijzigingen voorstellen aan wetsvoorstellen en wetsontwerpen. We noemen dit ‘amenderen’. Aan het einde van de bespreking stemmen ze over de al dan niet gewijzigde tekst. Als een meerderheid van de commissieleden voor stemt, is de tekst aangenomen. Dan pas kan hij worden besproken in de plenaire vergadering, waar de tekst aangenomen, gewijzigd of verworpen kan worden.

→ De regering controleren

De regering controleren is een van de belangrijkste taken van de kamerleden. Ze doen dat onder meer door het werk van de ministers goed op te volgen en aan de ministers mondelinge vragen te stellen. De ministers worden van die vragen vooraf op de hoogte gebracht zodat ze hun antwoord kunnen voorbereiden. Jaarlijks stellen alle kamerleden

samen in de commissievergaderingen ruim 3000 mondelinge vragen aan de ministers van de federale regering. Daarnaast stellen de kamerleden ook schriftelijke vragen aan die ministers. Op schriftelijke vragen geven de ministers een schriftelijk antwoord. U vindt voorbeelden van dergelijke vragen op de pagina's 19-23.

Welke commissies zijn er?

Vaste commissies
In de Kamer van volksvertegenwoordigers zijn er zogenaamde 'vaste commissies' die, zoals hun naam het zegt, onveranderlijk blijven tijdens de zittingsperiode. Daar worden wetsvoorstellen en wetsontwerpen besproken en kunnen mondelinge vragen worden gesteld aan de ministers.

Tijdelijke commissies
Voor de bespreking van een bepaald wetsvoorstel of een bepaald wetsontwerp wordt soms een tijdelijke commissie opgericht. Als de commissie haar taak beëindigd heeft, houdt ze op te bestaan.

Bijzondere commissies
Bijzondere commissies hebben een specifieke controletaak of worden opgericht om een bepaald probleem te onderzoeken. Bijzondere commissies kunnen tijdelijk of vast zijn.

Er waren de voorbije maanden twee tijdelijke bijzondere commissies actief:
- de bijzondere commissie Spoorwegveiligheid > meer info: zie pag. 16
- de bijzondere commissie Seksueel Misbruik in de Kerk > meer info: zie pag.18

Onderzoekscommissies
De Kamer kan een onderzoekscommissie oprichten om een probleem dat zich voordoet in de samenleving grondig te laten onderzoeken. Met de onderzoekscommissie heeft het Parlement een heel belangrijk controlemiddel in handen. Een onderzoekscommissie heeft in principe dezelfde bevoegdheden als een onderzoeksrechter in een gerechtelijk onderzoek.

Adviescomités
Adviescomités geven advies aan de plenaire vergadering of aan andere commissies en stemmen zelf niet over wetsontwerpen of wetsvoorstellen.

Er zijn drie adviescomités:
- Het adviescomité voor Europese Aangelegenheden
- Het adviescomité voor Wetenschappelijke en Technologische Vraagstukken
- Het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie

ELF VASTE COMMISSIES

VASTE COMMISSIE	COMMISSIEVOORZITTER
Binnenlandse Zaken	Ben Weyts – N-VA
Sociale Zaken	Yvan Mayeur – PS
Buitenlandse Betrekkingen	François-Xavier de Donnea – MR
Bedrijfsleven	Liesbeth Van der Auwera – CD&V
Justitie	Sarah Smeyers – N-VA
Herziening van de Grondwet en Hervorming van de Instellingen	André Flahaut – PS
Volksgezondheid, Leefmilieu en Maatschappelijke Hernieuwing	Hans Bonte – sp.a
Financiën en Begroting	Muriel Gerkens – Ecolo-Groen!
Infrastructuur, Verkeer en Overheidsbedrijven	Maggie De Block – Open Vld
Landsverdediging	Filip De Man – VB
Handels- en Economisch Recht	Sophie De Wit – N-VA

Hoe is een commissie samengesteld?

In een commissie hebben parlementsleden van de verschillende fracties zitting. De commissies zijn samengesteld volgens de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties in de plenaire vergadering: hoe meer zetels een fractie heeft in de plenaire vergadering, hoe meer leden ze heeft in de commissies. De vaste commissies tellen 17 leden. Eén van hen is commissievoorzitter. Hij of zij leidt de werkzaamheden van de commissie. Zowel kamerleden van de meerderheid als van de oppositie kunnen commissievoorzitter zijn.■

Hoeveel kamerleden heeft elke fractie in de 11 vaste commissies
sinds de verkiezingen van 13 juni 2010 ?

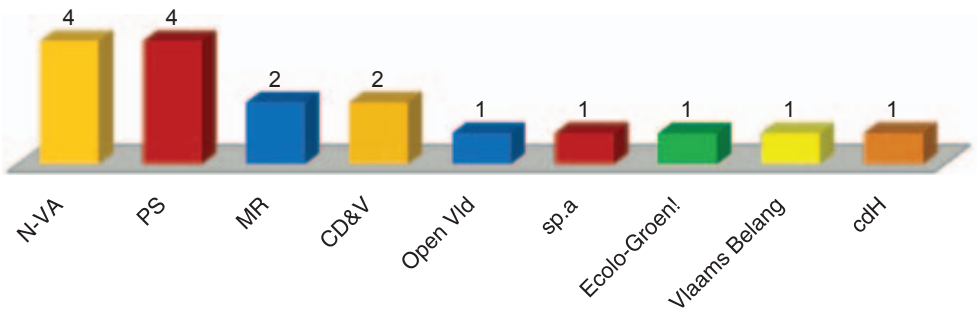

Meer info

→ **Op het web**

Neem eens een kijkje op de website van de Kamer:
www.dekamer.be

U ziet er onder meer welke commissies wanneer vergaderen en wat er op de agenda staat.

→ **In het Parlement**

U kunt ook naar het Parlement komen om een commissievergadering bij te wonen. De meeste commissievergaderingen zijn openbaar. Als een commissie achter gesloten deuren vergadert, vermelden we dat uitdrukkelijk bovenaan de agenda. Om een openbare vergadering bij te wonen, meldt u zich gewoon aan bij het onthaal aan de Leuvenseweg 13 in 1000 Brussel.

Bijzondere commissie Spoorwegveiligheid

Op 15 februari 2010 botsten in Buizingen twee passagierstreinen op elkaar. Het ongeval gebeurde in volle ochtendspits. De dramatische balans: 18 doden en 170 gewonden. Iedereen reageerde onthutst. Hoe is het mogelijk dat in een technisch vergevorderde samenleving als de onze twee treinen op elkaar inrijden? Tien dagen later besliste de Kamer van volksvertegenwoordigers een bijzondere commissie op te richten om de oorzaken van het ongeval te onderzoeken. Kamerlid David Geerts (sp.a) zat de bijzondere commissie voor.

De bijzondere commissie kreeg een precies omschreven **opdracht**.

- Nagaan welke beslissingen er sinds 1982 werden genomen op het vlak van spoorweginfrastructuur, rollend materieel en personeel om het spoorverkeer veiliger te maken. Het jaar 1982 gold als referentiepunt omdat er toen een treinongeval plaatsvond in Aalter.
- Nagaan wat er sinds 1982 werd beslist op het vlak van investeringen en budgetten.
- Controleren of en in welke mate de genomen beslissingen ook effectief werden uitgevoerd.
- Nagaan wat de invloed is van de Europese regelgeving.
- Conclusies en aanbevelingen formuleren die aan de plenaire vergadering ter stemming worden voorgelegd.

De bijzondere commissie liet zich bijstaan door **vier deskundigen**.

- Historicus Bart Van der Herten hielp de commissieleden de beschikbare informatie te ontleden en te verwerken. In de laatste fase van de werkzaamheden van de commissie werd hij bijgestaan door Paul Van Heesvelde, eveneens historicus.
- Ingenieur Patrick Lafontaine ondersteunde de commissie met zijn technische kennis over spoorwegveiligheid.
- Vervoerseconoom Eddy Van de Voorde stond de commissieleden bij om de financiële aspecten van de problematiek te onderzoeken. Stelden de politici tijdig voldoende financiële middelen ter beschikking om de noodzakelijke maatregelen uit te voeren? Werden de juiste prioriteiten gesteld?

Tientallen betrokkenen kwamen de voorbije maanden naar de bijzondere commissie om hun verhaal te doen en te antwoorden op de vragen van de commissieleden, onder hen de ministers die opeenvolgend bevoegd waren voor de spoorwegen, verantwoordelijken van Infrabel, de NMBS en de NMBS-Holding, vertegenwoordigers van de spoorwegvakbonden, topambtenaren van de federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, een aantal treinbestuurders en deskundigen uit onze buurlanden.

Het hoeft niet te verwonderen dat de leden van de bijzondere commissie veel aandacht besteedden aan de technische vraagstukken. Met het oog op de toekomst luidt de hamvraag: hoe kan het Belgische spoorwegennet zo snel mogelijk zo veilig mogelijk worden gemaakt? Anders gezegd: hoe kunnen we zo snel mogelijk overschakelen naar een volledig automatisch systeem van permanente beheersing

van het traject? Er zijn verscheidene systemen en niveaus van beveiliging beschikbaar waarbij de treinbestuurder wordt geholpen bij de uitvoering van zijn taak door middel van rode, gele en groene seinen, bakens op het spoor en automatische remsystemen. Elementen van het ene systeem kunnen onder bepaalde voorwaarden met elementen van het andere systeem gecombineerd worden. Het zal erop aankomen de optimale combinatie te vinden van snelheid, veiligheid, betaalbaarheid en technische uitvoerbaarheid.

Conclusies en aanbevelingen

Aan het einde van haar werkzaamheden stelt de bijzondere commissie conclusies en aanbevelingen voor die aan de plenaire vergadering ter stemming worden voorgelegd. Wat is de waarde van die tekst zodra hij door de plenaire vergadering aangenomen is? Zijn de aanbevelingen die erin staan bindend voor de NMBS? Neen, niet meteen. Maar de aanbevelingen zijn wel van grote waarde voor de federale regering. Die sluit om de vier jaar een beheersovereenkomst met de NMBS. Dat is een contract tussen de Belgische Staat en de NMBS waarin de plichten van de spoorwegmaatschappij worden vastgelegd. De beheersovereenkomst 2008-2012 bevat onder andere bepalingen over stiptheid, vergoedingen bij vertraging en informatie aan de reizigers. Het is niet onwaarschijnlijk dat de federale regering in de volgende beheersovereenkomst de veiligheidsaspecten zal beklemtonen op basis van de aanbevelingen van de bijzondere commissie. ■

Belga Picture

Meer info

U vindt het verslag van de bijzondere commissie Spoorwegveiligheid op de website: **www.dekamer.be**

De conclusies en aanbevelingen lichten we toe in het volgende magazine.

NMBS-groep

NMBS-Holding
Werft het voltallige spoorwegpersoneel
Coördineert de activiteiten van de NMBS-groep
Beheert het informaticanetwerk van de groep

NMBS
Staat in voor het reizigersverkeer
en het goederenvervoer

Infrabel
Beheert, onderhoudt en ontwikkelt de
spoorinfrastructuur: sporen, bruggen
tunnels, bovenleidingen, seininstallaties, perrons…

Bijzondere commissie Seksueel Misbruik

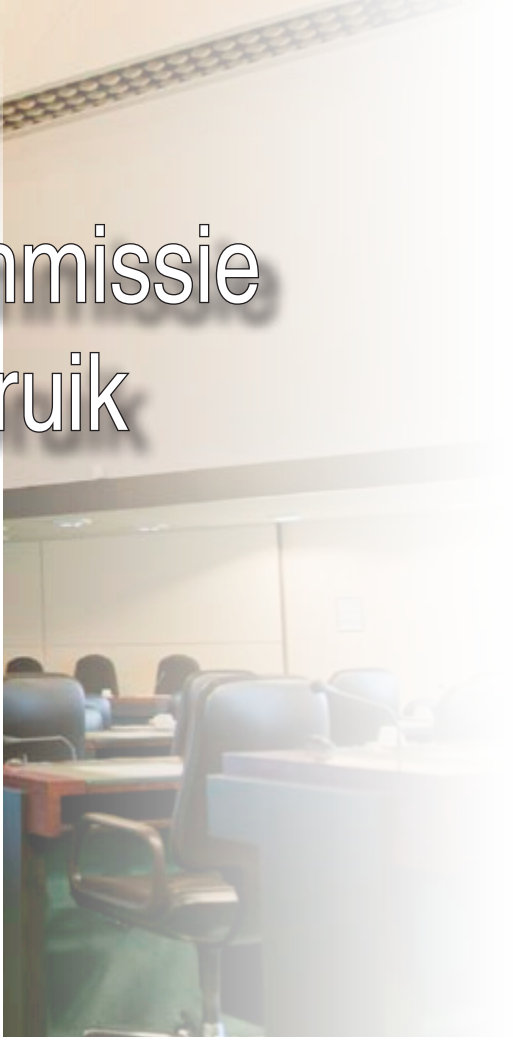

In april 2010 bekende de Brugse bisschop dat hij een minderjarige seksueel had misbruikt. Daarop zag de Commissie Adriaenssens, die toen klachten van seksueel misbruik in de pastorale relatie behandelde, de binnenkomende klachten fors toenemen. Dat veroorzaakte heel wat commotie. Het probleem deed zich niet alleen in België voor. Ook landen als de Verenigde Staten, Ierland, Duitsland, Noorwegen en Nederland kenden gevallen van seksueel misbruik die door de Kerk jarenlang in de doofpot waren gestopt. Op basis van de omvang en de ernst van de feiten die aan het licht kwamen, beslisten de kamerleden in oktober 2010 een bijzondere commissie op te richten om het probleem van seksueel misbruik in een gezagsrelatie, en dan vooral in de Kerk, te onderzoeken. Kamerlid Karine Lalieux (PS) zit de bijzondere commissie voor.

De bijzondere commissie heeft als opdracht seksueel misbruik en feiten van pedofilie in een gezagsrelatie in de ruime zin van het woord te onderzoeken, ook al vormden feiten gepleegd binnen de Kerk de directe aanleiding voor haar oprichting. Volgens deskundigen bestaat er een verband tussen het seksueel misbruik en het feit dat de dader gezag uitoefent over het slachtoffer, en dit ongeacht het milieu: sportvereniging, school, medische context, familiaal verband…

Sinds het jaar 2000 konden slachtoffers van seksueel misbruik door geestelijken terecht bij commissies die opgericht waren door de Kerk zelf. De eerste commissie, de Commissie Halsberghe, werd vervangen door de Commissie Adriaenssens. Na de huiszoekingen in juni 2010 zette die evenwel een punt achter haar activiteiten. Vandaag kunnen slachtoffers naar de rechter stappen of zich wenden tot diverse contactpunten.

De aandacht van de bijzondere commissie gaat eerst en vooral uit naar de slachtoffers, maar zij getuigen niet zelf voor de bijzondere commissie. Omwille van gerechtelijke onderzoeken die nog aan de gang zijn en rekening houdend met de scheiding der machten, achtte de bijzondere commissie het niet aangewezen om de slachtoffers te horen. De personen die gehoord werden/worden zijn deskundigen, voorzitters van organisaties voor slachtofferhulp, advocaten, geestelijken, specialisten kerkelijk recht….

Twee deskundigen staan de bijzondere commissie bij:
- Paul Martens, gewezen voorzitter van het Grondwettelijk Hof
- Professor Ivo Aertsen, jurist en psycholoog aan de K.U. Leuven

De getuigenissen van bisschoppen en van het hoofd van de Katholieke Kerk in ons land waren heel belangrijk om de commissie te informeren over de manier waarop de problemen aangepakt werden. Aangezien de bijzondere commissie haar werkzaamheden moet beëindigen op 7 april 2011, zal ze maar vijftien weken vergaderen. De commissie komt daarom twee keer per week bijeen, telkens op maandag en woensdagnamiddag. Aan het einde van de hoorzittingen brengen verslaggevers van de bijzondere commissie verslag uit aan de Kamer. De kamerleden zullen het verslag onderzoeken en zich uitspreken over de eventuele aanbevelingen.

Indien de kamerleden beslissen dat de problematiek nog grondiger moet worden onderzocht, kan een onderzoekscommissie worden opgericht. Een onderzoekscommissie heeft in principe bijna dezelfde bevoegdheden als een onderzoeksrechter in een gerechtelijk onderzoek. Ze kan getuigen en deskundigen oproepen en onder eed verhoren.

Tijdens de vergadering van 21 december 2011 beklemtoonde voorzitter Karine Lalieux nogmaals waar het de bijzondere commissie om te doen is. De bijzondere commissie is geen rechtbank, het is niet de bedoeling daders van seksueel misbruik aan de kaak te stellen of een oordeel te vellen. “Daarvoor zijn er hoven en rechtbanken”, onderstreepte ze. De bijzondere commissie wil een antwoord geven op de volgende vragen: Bestaan er in onze samenleving systemen die de slachtoffers het zwijgen opleggen? Is er sprake van collectieve of individuele verantwoordelijkheid? Wat kunnen we doen aan het probleem? Gast van de dag was Kardinaal Danneels.

Kardinaal Danneels gaf toe dat de Kerk in het verleden te weinig aandacht schonk aan het fenomeen van seksueel misbruik omdat ze de omvang en de ernst van het probleem verkeerd inschatte. Bovendien, zo verduidelijkte hij, is in België elke bisschop uitsluitend verantwoordelijk voor zijn bisdom. Zelfs de aartsbisschop heeft geen zeggenschap over de andere bisschoppen. Hij deelde ten slotte mee dat elk geval van seksueel misbruik in zijn bisdom aan het gerecht werd overgemaakt en dat hijzelf herhaaldelijk zijn verontschuldigingen aanbood aan de slachtoffers.

De leden van de bijzondere commissie mochten elk twee vragen stellen en de kardinaal gaf een antwoord per thema. Enkele voorbeelden.

Kamerlid Sophie De Wit (N-VA): Waarom richtte de Kerk interne commissies op in plaats van de slachtoffers naar het gerecht door te verwijzen?

Kardinaal Danneels: Sommige slachtoffers wilden niet naar het gerecht stappen en zij betreuren nu dat hun dossier door de huiszoeking bij de Commissie Adriaenssens toch bij het gerecht beland is.

Kamerlid Valérie Déom (PS): Overweegt de Kerk om aan de slachtoffers van seksueel misbruik door geestelijken een financiële schadevergoeding te betalen?

Kardinaal Danneels: De bisschoppen zullen beslissen over eventuele schadevergoedingen. ■

Vraag & antwoord

Een van de belangrijkste taken van de Kamer van volksvertegenwoordigers bestaat erin de regering te controleren. De parlementaire vraag is daartoe een geschikt instrument. Parlementaire vragen kunnen mondeling gesteld worden, tijdens de plenaire vergadering of in een commissie. Vragen kunnen ook schriftelijk gesteld worden. Vraag en antwoord worden dan gepubliceerd in het Bulletin van Vragen en Antwoorden.

Van juli 2010 tot januari 2011 stelden de kamerleden 1632 mondelinge en 2302 schriftelijke vragen aan de ministers van de federale regering.

Commissie Infrastructuur
Tariefverhoging NMBS

Begin november 2010 was in verschillende kranten te lezen dat de NMBS haar tarieven vanaf 1 februari 2011 zou verhogen. De kamerleden Linda Musin (PS), David Geerts (sp.a) en Valérie De Bue (MR) gingen daarover op 17 november 2010 in gesprek met minister Vervotte. Ze verwezen onder meer naar de slechte resultaten die de NMBS het afgelopen jaar behaalde inzake stiptheid.

Kamerlid Linda Musin (PS) wou weten op basis waarvan de NMBS een tariefverhoging kon doorvoeren. De tariefaanpassingen zijn immers afhankelijk van de stiptheid van de treinen en de evolutie van de gezondheidsindex. Welnu, de stiptheid was tussen juli 2009 en juni 2010 niet goed. De NMBS behaalde de stiptheidsdoelstellingen, namelijk een stiptheid van 92%, niet. “Kon de NMBS geen commercieel gebaar stellen?”

Minister Inge Vervotte gaf een gedetailleerd antwoord. De jaarlijkse tariefaanpassing wordt vastgelegd in de beheersovereenkomst die de

Belga Picture

NMBS met de Staat heeft gesloten. De jaarlijkse tariefaanpassing voor de abonnementen is gelijk aan de evolutie van de gezondheidsindex verhoogd met maximaal 1% bij goede stiptheidsresultaten en verminderd met maximaal 1% bij slechte resultaten. De gezondheidsindex steeg met 2,03%, terwijl de abonnementen slechts 1,03% duurder werden.
Dat is 1% minder omwille van het gebrek aan stiptheid. Daardoor derft de NMBS 2 miljoen euro inkomsten. De minister beklemtoonde dat dit toch wel een belangrijke financiële sanctie is.

Kamerlid David Geerts (sp.a) hekelde de prijsstijgingen van de treinkaartjes voor korte afstanden. De NMBS zal daardoor klanten verliezen, wat dan weer kan worden aangegrepen om stopplaatsen te schrappen met als argument dat de betrokken lijnen zo weinig worden gebruikt. “Waarom laat het management de prijzen op een dergelijke manier stijgen?”

Index
De gezondheidsindex wordt afgeleid uit de index. De **index,** voluit indexcijfer van de consumptieprijzen, geeft aan hoeveel de prijzen van goederen en diensten stijgen of dalen. Als de producten in de winkel duurder worden, stijgt de index. Worden de producten in de winkel goedkoper, dan daalt de index.

Gezondheidsindex
Voor de berekening van de **gezondheidsindex** wordt een aantal producten uit de productkorf gehaald, onder andere tabakswaren en alcoholische dranken. De evolutie van de gezondheidsindex bepaalt de aanpassing van de lonen, pensioenen, huurprijzen… Als de gezondheidsindex een bepaalde grens bereikt, we noemen dat de **spilindex,** worden onder meer de lonen aangepast.

“Welke bewegingsruimte heeft de NMBS eigenlijk in het kader van de beheersovereenkomst?”, vroeg **kamerlid Valérie De Bue (MR).**

Minister Inge Vervotte onderstreepte dat het zonet beschreven mechanisme voor tariefaanpassingen alleen geldt voor de abonnementen. Voor de andere producten mag de toegelaten prijsverhoging gelijk zijn aan de evolutie van de gezondheidsindex, met name 2,03%. Daarbij kan de NMBS strategische keuzes maken. Ze kan beslissen om het ene product aantrekkelijker te maken en het andere minder aantrekkelijk. Concreet besliste de NMBS bijvoorbeeld om de Campuskaart 2% duurder te maken en de prijzen van de Rail Pass en de Go Pass niet te verhogen.
De NMBS besliste om de prijzen van alle vervoersbewijzen met gemiddeld slechts 1,24% te laten stijgen. “De toepassing van een lager stijgingspercentage dan hetgeen was toegelaten volgens het beheerscontract kan worden beschouwd als een commerciële geste”, aldus de minister. Ze voegde er nog aan toe dat de NMBS ook andere opdrachten heeft. Ze moet het bedrijf financieel gezond maken en de veiligheid van het spoorwegvervoer verzekeren. Dat kost allemaal geld en dus moet de NMBS keuzes maken.

Commissie Binnenlandse Zaken
Negenjarige leerlingen ondervraagd door de politie

Eind november 2010 haalde een lagere school uit het West-Vlaamse Oudenburg het nieuws. Een lerares van het vierde leerjaar miste haar gsm, bankkaart en wat geld en ze verdacht één van haar leerlingen van diefstal. Nadat de juf tevergeefs had geprobeerd de zaak zelf op te helderen, werd de politie ingeschakeld die de jongens en meisjes individueel verhoorde. Dat zorgde voor opschudding. Kamerlid Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) vroeg op 24 november meer uitleg aan minister Turtelboom.

Kamerlid Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) verduidelijkte dat de politie had beslist om het onderzoek te voeren nadat de kinderen meerdere kansen hadden gekregen om de gestolen voorwerpen terug te leggen. Het kamerlid vroeg of dat soort situaties wettelijk geregeld is. “Mogen dergelijk jonge kinderen van negen à tien jaar zonder verwittiging van de ouders – laat staan in aanwezigheid van de ouders – ondervraagd worden?” “Denkt u dat een aanpassing van de wet noodzakelijk is?”

Minister Annemie Turtelboom antwoordde dat er geen wettelijke bepaling is die het verhoren van negenjarige kinderen uitdrukkelijk verbiedt. Wel wordt er in verschillende wetteksten van uitgegaan

dat kinderen pas vanaf de leeftijd van 12 jaar kunnen oordelen over goed en kwaad. “Het verhoor van een negenjarig kind moet vanuit die logica natuurlijk met de grootst mogelijke omzichtigheid gebeuren”, aldus minister Turtelboom.
De minister deelde mee dat er in het verleden wel al maatregelen werden getroffen in verband met de samenwerking tussen scholen en de politie. Zo werden er politionele aanspreekpunten vastgelegd waar scholen terechtkunnen en heeft de politie informatie en tips gekregen over hoe op te treden in scholen. De minister is ervan overtuigd dat de aanpak van een dergelijk voorval in de toekomst anders moet. “Zo moeten we nadenken over hoe de politie bij crisissituaties tussenbeide komt, wanneer de ouders worden verwittigd, hoe de verhoren worden afgenomen, et cetera, waarbij we de grens van twaalf jaar in het achterhoofd houden.”

Commissie Landsverdediging
Belgische militairen in Afghanistan

Minister Pieter De Crem antwoordde dat de NAVO verwacht dat de Belgische militairen ook na 2011 in Afghanistan blijven. Het is evenwel aan de nieuwe regering om zich uit te spreken over de concrete engagementen.

Op 19 en 20 november 2010 vond in Lissabon een belangrijke NAVO-vergadering plaats. De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, waar ons land lid van is, stelde zich tot doel in 2014 de verantwoordelijkheid voor de veiligheid in Afghanistan over te dragen aan het Afghaanse leger. Op 1 december 2010 ondervroeg een aantal kamerleden minister van Landsverdediging De Crem over de Belgische plannen voor Afghanistan.

Kamerlid Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): “De Belgische militaire aanwezigheid loopt tot eind 2011. U hebt onlangs echter verklaard dat België ook na 2011 militair beduidend aanwezig moet blijven, terwijl eerste minister Leterme sprak over een verminderde aanwezigheid.” “Hoe ziet u de militaire aanwezigheid in Afghanistan evolueren?”

Kamerlid Theo Francken (N-VA) wou weten of er op de NAVO-top in Lissabon gepraat werd over het troepenplafond dat na 2011 zou worden gehanteerd. “Verwacht u dat er ook na 2014 nog steeds een passieve militaire rol zal moeten worden gespeeld in Afghanistan?”

Volgens **kamerlid Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!)** legt ons land te veel de nadruk op het militaire en gaat er te weinig geld naar ontwikkeling. “Wij verwachten van de Belgische regering initiatief op andere vlakken, zoals politieke wederopbouw. U kent de cijfers: 109 miljoen euro werd besteed aan militaire aanwezigheid ten opzichte van 12 miljoen euro voor wederopbouw en ontwikkeling.”

Belgische militairen in Afghanistan

Het Belgische leger is sinds 2004 in Afghanistan. De Belgen maken er deel uit van ISAF *(International Security Assistance Force),* de internationale troepenmacht die zich inzet voor vrede en stabiliteit in Afghanistan. ISAF werd opgericht in december 2001 na het verdrijven van het Taliban-regime en staat onder leiding van de NAVO.
De Belgische militairen zijn actief in de hoofdstad Kaboel, in Kunduz en Kandahar.
In de hoofdstad **Kaboel** zorgen de Belgen voor veiligheid in en rond de luchthaven.
In **Kunduz** zorgen onze landgenoten hoofdzakelijk voor een veilige leefomgeving door het ontmijnen of ontmantelen van munitie en springstoffen. In en rond Kunduz zijn er ook Belgische militairen actief die het Afghaanse leger opleiden, adviseren en ondersteunen.
In **Kandahar** opereren onze F-16 gevechtsvliegtuigen, in samenwerking met Frankrijk en Nederland, om de troepen van ISAF vanuit de lucht te steunen.

www.mil.be

Ook kamerlid **Dirk Van der Maelen (sp.a)** liet zich kritisch uit over de internationale militaire aanpak en de Belgische keuzes. De oorlog heeft de VS alleen 1 000 miljard dollar gekost. Volgens een ruwe schatting gaat het voor de andere aanwezige landen over een kleine 200 miljard dollar. “En brengt dat iets op?”

Kamerlid Theo Francken (N-VA) sprak iets gematigdere taal. “U hoort mij en niemand van N-VA zeggen dat het daar goed loopt. Maar moeten we daarom weggaan met alle gevolgen van dien? Het is een en/en-verhaal. We moeten zowel civiel als militair nog enkele jaren in Afghanistan blijven.” Maar, zo concludeerde hij, er moet inderdaad een beter evenwicht komen tussen de civiele inzet, het wederopbouwverhaal, en het militaire.

Minister De Crem bleef de Belgische militaire activiteiten voluit verdedigen. Volgens de minister kan Afghanistan maar heropgebouwd worden doordat er buitenlandse militairen aanwezig zijn. Tal van organisaties smeken de militairen om in het land te blijven. Anders kunnen zij onmogelijk de activiteiten uitbouwen die nodig zijn om de organisatie van het land op termijn terug aan de Afghanen te kunnen geven. Ons land deelt de visie van de NAVO, aldus de minister. Dat betekent dat de internationale gemeenschap tot 2014 in Afghanistan blijft. Het aantal Belgische militairen, dat nu maximaal 626 eenheden bedraagt, zal wellicht niet veel veranderen.

Commissie Bedrijfsleven
De veiligheid van kinderspeelgoed

Speelgoedfabrikant Mattel moest in het najaar van 2010 miljoenen speelgoedartikelen om veiligheidsredenen uit de handel nemen in de VS, Canada en Frankrijk. Ook in België zouden er problemen zijn met drie producten van het Mattel-merk Fisher Price. Het probleem kwam op 19 oktober 2010 ter sprake in de commissie Bedrijfsleven.

PS-kamerlid Colette Burgeon vroeg aan minister van Klimaat en Energie Magnette, ook bevoegd voor consumentenzaken, welke procedures speelgoedfabrikanten moeten volgen om speelgoed op de Europese markt te kunnen brengen.

Minister Paul Magnette antwoordde dat speelgoed maar in de handel mag worden gebracht als het voldoet aan fundamentele veiligheidsvoorschriften. Het speelgoed mag de veiligheid en de gezondheid van de gebruiker en van derden niet in gevaar brengen wanneer het wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is. De fabrikant moet uiteraard rekening houden met het gebruikelijke gedrag van kinderen. Als het speelgoed voldoet aan de veiligheidsvoorschriften brengt de fabrikant de gekende CE-markering aan. De fabrikant beschikt over twee mogelijkheden. Ofwel volgt hij bij de productie de geharmoniseerde normen en dan wordt verondersteld dat het speelgoed beantwoordt aan de wettelijke voorschriften. Ofwel volgt hij de geharmoniseerde normen niet en moet hij het speelgoed laten controleren door een erkende instantie. In beide gevallen moet hij een technisch dossier samenstellen waaruit blijkt dat het speelgoed conform de regelgeving is.

Kamerlid Liesbeth Van der Auwera (CD&V) vroeg hoever het stond met de Europese richtlijn over de veiligheid van speelgoed. Die richtlijn moest ten laatste tegen 20 januari 2011 in nationale wetgeving omgezet worden. De Europese speelgoedrichtlijn was aan herziening toe, onder meer omdat een aantal veiligheidsproblemen nog niet gekend waren ten tijde van de goedkeuring van de oorspronkelijke richtlijn.

Minister Magnette deelde mee dat de bewuste richtlijn ten laatste op 20 januari 2011 in Belgisch

Europese richtlijn ▶ koninklijk besluit

Europese richtlijnen zijn bindend voor alle lidstaten van de EU maar leggen alleen het te bereiken resultaat en een termijn vast. De lidstaten beslissen zelf hoe ze dat resultaat willen bereiken. Richtlijnen moeten in nationale wetgeving worden omgezet. In België kunnen richtlijnen onder meer worden omgezet in wetten of koninklijke besluiten. Een koninklijk besluit is een besluit dat een minister of staatssecretaris neemt om een wet uit te voeren. Een KB wordt, vaak na overleg in de Ministerraad, ondertekend door de Koning. In tegenstelling tot een wet moet een KB niet door het Parlement worden goedgekeurd.

recht zou worden omgezet in de vorm van een koninklijk besluit en van kracht zou worden op 20 juli 2011. Met de nieuwe richtlijn komen er tal van bijkomende verplichtingen voor de fabrikanten en andere betrokkenen. Zij krijgen een grotere verantwoordelijkheid. Zo moeten zij de nodige maatregelen nemen om te vermijden dat niet-conform speelgoed op de markt komt. Ze moeten er ook voor zorgen dat er bij het speelgoed veiligheidsvoorschriften gevoegd worden in de taal van de consument.

Volksgezondheid – Digitale drugs

Op 2 augustus 2010 richtte **kamerlid Tanguy Veys (VB)** een schriftelijke vraag aan minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Onkelinx over de gevaren van digitale drugs. Hij verwees daarbij naar de waarschuwing van dokter Mireille Vergucht van het Vlaams Platform Tegen Drugs in verband met i-dosing. Het gaat over een digitale drug waarbij muziek beluisterd wordt bestaande uit elektronische klankpatronen die de luisteraars in een roes brengen. Op YouTube zijn filmpjes te zien van tieners die plots euforisch worden tijdens een luistersessie. Volgens Mireille Vergucht gaat het om een legale drug, maar ze gelooft in de stepping-stone-theorie. Die stelt dat het gebruik van softdrugs de overgang naar harddrugs vergemakkelijkt. Jongeren leren via die muziek de roes kennen en willen verder op verkenning.

Kamerlid Tanguy Veys (VB) vroeg of de minister de visie van het Vlaams Platform Tegen Drugs over i-dosing deelde, en zo ja, welke maatregelen al genomen werden. Hij wou ook weten of er al onderzoeken waren gevoerd naar de gevaren van i-dosing en zo ja, wat daarvan de resultaten waren.

Belga Picture

In een roes door het beluisteren van elektronische klankpatronen

Volgens **minister van Volksgezondheid Laurette Onkelinx** is er geen wetenschappelijke literatuur bekend over het verband tussen de effecten van dergelijke beats en het ontwikkelen van riskant drugsgebruik. Evenmin zijn er gegevens beschikbaar over de omvang van i-dosing in ons land. Aangezien preventie- en drughulpverleningscentra nog geen alarmerende signalen gaven, acht de minister het niet opportuun om maatregelen te nemen. Ze vindt het wel aangewezen om waakzaam te blijven. “Eventueel kunnen vervolgens preventiemaatregelen overwogen worden, maar dat is een bevoegdheid van de gemeenschapsministers.”

Commissie Volksgezondheid Kwik in bepaalde lampen

Op 19 oktober 2010 ondervroeg **kamerlid Joseph George (cdH)** minister van Klimaat en Energie Magnette over de risico’s van het kwik dat aanwezig is in spaarlampen. Het kwik dat in vloeibare vorm of in gasvorm aanwezig is in spaarlampen of fluocompactlampen kan schadelijk zijn voor de gezondheid. Sommige producenten hebben evenwel een amalgaam ontwikkeld dat het kwik vasthoudt indien de lamp breekt.

U kunt alle vragen en antwoorden nalezen op **www.dekamer.be**

- Schriftelijke vragen en antwoorden
- Bespreking van interpellaties en vragen

Kamerlid Joseph George (cdH) vroeg aan minister Magnette of de consumenten niet geïnformeerd moeten worden over de veiligheidsvoorschriften die ze in acht moeten nemen wanneer zulke lampen stukgaan. “Zou men niet beter alleen de verkoop toestaan van lampen waarbij het kwik slechts in beperkte mate kan vrijkomen?”

Minister van Klimaat en Energie Paul Magnette deelde mee dat België aan de EU had voorgesteld dat men de fabrikanten ertoe zou verplichten de consumenten mee te delen wat ze moeten doen als er een lamp breekt. Maar Europa hield met dat voorstel geen rekening. Aangezien de EU-lidstaten de Europese normen volgen, is het niet haalbaar om een specifieke regeling voor België in te voeren. De minister onderzoekt welke technieken er bestaan om de verspreiding van kwik te beperken als zo’n lamp breekt. Hij onderzoekt ook de mogelijkheden om een dergelijke regeling in te voeren. Vervolgens kan hij de Europese Commissie aanbevelen om de Europese normen te herzien. De minister voegde er nog aan toe dat de federale overheidsdienst Volksgezondheid op zijn website alvast aanbevelingen voor de consument publiceerde.

Belgisch EU-voorzitterschap succesvol

Zoals we in het septembernummer van dit magazine uitlegden, maakt België deel uit van een trio van landen die achtereenvolgens voorzitter zijn van de Raad van de Europese Unie. Op 1 juli 2010 nam ons land de activiteiten van Spanje over. De dossiers die België niet kon afronden voor eind 2010 worden nu voortgezet door voorzitter Hongarije. Na het Hongaarse voorzitterschap treedt een nieuw trio aan. Vergelijk het met een estafetteloop. Het Belgische EU-voorzitterschap was een succes. Ons land zette het Europees burgerinitiatief op de sporen, lanceerde de Europese diplomatieke dienst en nam maatregelen om het hoofd te bieden aan de economische crisis.

Europees burgerinitiatief

Het Verdrag van Lissabon wou de Europese instellingen dichter bij de burgers brengen. Om dat te bereiken, nam Europa verschillende initiatieven. Een daarvan is het Europees burgerinitiatief.

In het kader van het Belgische EU-voorzitterschap vond op 30 september 2010 in het Europees Parlement een vergadering plaats over de vraag hoe dat burgerinitiatief in praktijk te brengen. Een jong Belgisch kamerlid, Gwendolyn Rutten (Open Vld), leidde de werkzaamheden.

Het Europees burgerinitiatief, wat is dat?
Dankzij het Europees burgerinitiatief kunnen burgers actief deelnemen aan de Europese politiek. De burger kan zelf aan de Europese Commissie een voorstel doen over een probleem dat hem bezighoudt. Voorwaarde is wel dat het een probleem betreft waarvoor de **Europese Commissie bevoegd** is. Het voorstel moet ondertekend zijn door **minstens 1 miljoen EU-burgers** uit een **belangrijk aantal lidstaten.**

Concreet: als ten minste 1 miljoen Europeanen een verzoekschrift richten aan de Europese Commissie, moet de Commissie de kwestie bestuderen. Een miljoen handtekeningen lijkt veel, maar is in het internettijdperk volkomen haalbaar. Sommige personen vinden dat jongeren vanaf 16 jaar via een burgerinitiatief hun mening moeten kunnen geven. Het zou jongeren meer bij de politiek betrekken. Op dit ogenblik is de minimumleeftijd om deel te nemen aan een burgerinitiatief gelijk aan de minimumleeftijd om te stemmen bij de Europese verkiezingen. In België is dat 18 jaar. Volgens sommigen zal dit nieuwe instrument bepaalde categorieën van burgers die zich tot nu toe niet voor politiek interesseerden ertoe aanzetten hun stem te laten horen.

Kunnen we over eender wat een initiatief indienen? Neen. Nadat een bepaald aantal handtekeningen ingezameld werd, moet worden gecontroleerd of het initiatief gegrond is. Hoeveel handtekeningen daarvoor vereist zijn, ligt nog niet vast, dat zouden er bijvoorbeeld 100.000 kunnen zijn.
Verder moeten de procedures eenvoudig zijn, moeten misbruik en fraude worden voorkomen en moet de privacy van de ondertekenaars worden gerespecteerd.
De Europeanen verwachten veel van dit nieuwe instrument, daarom is het belangrijk dat het snel gaat, beklemtoonden enkele parlementsleden tijdens de vergadering op 30 september 2010. Normaal gezien kan het Europees burgerinitiatief in de loop van 2011 gelanceerd worden.

De milieuorganisatie Greenpeace wachtte alvast de officiële lancering niet af om een eerste burgerinitiatief te starten. Op 10 december 2010 diende Greenpeace bij de Europese commissaris van Gezondheid een verzoekschrift met meer dan 1 miljoen handtekeningen in om de teelt van genetisch gemodificeerde organismen in Europa te verbieden.

Representatieve democratie
Het beleid van de EU is gebaseerd op het principe van de representatieve democratie. De burgers duiden bij de verkiezingen andere burgers aan die hen vertegenwoordigen.

Participatieve democratie
Het Europees burgerinitiatief is gebaseerd op het principe van de participatieve democratie. Dat is een systeem waarbij zo veel mogelijk burgers deelnemen aan de politieke besluitvorming. Met het Europees burgerinitiatief krijgen de Europeanen de mogelijkheid om zelf deel te nemen aan de totstandkoming van de Europese wetgeving.

Catherine Ashton, Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid van de EU, leidt de Europese diplomatieke dienst

Europa moet met één stem spreken

De Europese diplomatieke dienst

Aanvankelijk was de Europese integratie gebaseerd op de totstandkoming van één grote economische markt. Op politiek vlak werd de Unie als waarnemer beschouwd. Met het Verdrag van Lissabon zou dat kunnen veranderen. De EU heeft sinds een jaar een Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid en nu ook een eigen diplomatieke dienst. Een keerpunt.

Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon werd de Britse Catherine Ashton benoemd tot Hoge Vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid. Haar taak: de politieke dialoog met derden aangaan, het standpunt van de Unie verwoorden in internationale organisaties, op wereldvlak één stem laten klinken namens de 27 EU-lidstaten en hechte diplomatieke betrekkingen aangaan met de landen buiten de EU. Om Catherine Ashton bij haar opdracht te helpen, voorzag het Verdrag van Lissabon in de oprichting van een diplomatieke dienst. Die dienst, officieel **Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO)** genaamd, zag het daglicht op 1 december 2010.
Had Europa vroeger geen diplomatieke dienst? Toch wel, maar die was afhankelijk van de Europese Commissie. Hij bestond uit een hoofdkwartier in Brussel en 137 'Europese ambassades', 'vertegenwoordigingen van de Europese Commissie' genaamd, verspreid over de wereld. Er was ook nog een andere dienst die van de Europese Raad afhing. Waarom wilde men dat veranderen? Omdat de EU nood had aan een **onafhankelijke diplomatieke dienst.** EDEO is weliswaar ontstaan uit twee bestaande diensten. Zo zijn de vroegere 137 'vertegenwoordigingen van de Europese Commissie' nu bij EDEO ondergebracht. De hoofdzetel van de nieuwe diplomatieke dienst, die op termijn zowat 6.000 personen zal tellen, bevindt zich in Brussel. De dienst beschikt over een eigen budget en zal onafhankelijk een beleid kunnen uitstippelen.

De grote uitdaging bestaat erin om op Europees vlak tot **één diplomatieke cultuur** te komen. EDEO moet de ambtenaren in Brussel en de diplomaten van de lidstaten die zich overal in de wereld bevinden op één lijn krijgen.

Minister Didier Reynders leidde tijdens het Belgische EU-voorzitterschap de ECOFIN-vergaderingen

De meningen zijn verdeeld. Volgens **tegenstanders** veroorzaakt de nieuwe diplomatieke dienst vooral bijkomende kosten en veel bureaucratie en tast hij de macht van de lidstaten aan. De **voorstanders** wijzen erop dat het Europa van de 27 in de wereld met één stem moet spreken.

Maatregelen om de economische crisis te bestrijden

Minister van Financiën Didier Reynders zat tijdens het Belgische EU-voorzitterschap de Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) voor. Hij informeerde de kamerleden en senatoren over de belangrijkste drie verwezenlijkingen.

1. **Europese controle op de financiële markten**
   Europa moet dringend meer controle uitoefenen op de financiële markten, de banken en de verzekeringen. Dat is een van de belangrijkste lessen die we kunnen trekken uit de financiële crisis. Tijdens het Belgische EU-voorzitterschap bereikten de lidstaten een akkoord over een Europees controlesysteem. Dat moet financiële ontsporingen die de EU in moeilijkheden kunnen brengen, voorkomen. Er waren vroeger ook al controle-instanties, maar die waren alleen actief in hun eigen land.
2. **Meer controle op de begrotingen van de lidstaten**
   In de toekomst zal de Europese Commissie in het eerste semester van het jaar de begrotingsplannen van de lidstaten voor het volgende jaar bestuderen. Die plannen worden beoordeeld rekening houdend met een aantal gegevens zoals de verwachte economische groei en de staatsschuld.
3. **Fiscaliteit**
   Om fiscale fraude beter te kunnen bestrijden, gaan de belastingdiensten van de EU-lidstaten meer informatie uitwisselen.
   Daarnaast wordt er nagedacht over projecten om de inkomsten van de EU te verhogen zoals bijvoorbeeld de invoering van de CO_2-taks (green tax of groene taks) of een taks op financiële transacties. Slechts weinig lidstaten zijn tegen een taks op financiële transacties, maar enkele wijzen wel op het risico dat bedrijven Europa zullen verlaten als alleen de EU een dergelijke taks invoert. Om dat risico te vermijden zou de taks op wereldvlak moeten worden ingevoerd.

Op 16 en 17 december 2010 kwamen de Europese regeringsleiders bijeen voor de Europese Raad. Ze beslisten het Verdrag van Lissabon lichtjes te wijzigen met het oog op de invoering van een permanent noodfonds.

In de lente van 2010 creëerde de EU een tijdelijk noodfonds om het hoofd te kunnen bieden aan de Griekse schuldencrisis. Die tijdelijke oplossing loopt in 2013 ten einde. Tijdens de Europese Top in december 2010 beslisten de regeringsleiders om het Verdrag van Lissabon zo te wijzigen dat er in 2013 een **permanent noodfonds** kan worden opgericht. Dat moet eurolanden in crisis te hulp snellen. Na de problemen in Griekenland en Ierland bleek immers dat ook andere lidstaten met een hoge staatsschuld wel eens in de problemen zouden kunnen komen. Momenteel beschikt het noodfonds over een budget van 750 miljard euro, maar de Europese Centrale Bank en een aantal landen willen dat budget optrekken. Met het permanent noodfonds hoopt de EU de markten gerust te stellen en haar economie meer zuurstof te geven.■

15 november 2010 - Koningsdag in het Federaal Parlement

Solidair met alle kinderen van de wereld

Prinses Mathilde en Kamervoorzitter Flahaut in gesprek met de jonge bezoekers

350 jongens en meisjes uit het vijfde en zesde leerjaar, steltlopers van de *Ecole de cirque de Bruxelles*, de folkgroep Folk2Day, de Brabançonne op viool door de 18-jarige Lorcan Fahy, een mimespeler, een goochelaar en een schaduwspel: dat waren de ingrediënten van het feest op Koningsdag in het Federaal Parlement. Het feest stond in het teken van solidariteit met alle kinderen van de wereld. Maar in het bijzonder ging de aandacht naar de kinderen in Haïti en Pakistan die door de natuurrampen in hun land in heel moeilijke omstandigheden leven.

Kamer en Senaat kozen daarmee voor een totaal nieuwe formule. De voorbije jaren was het feest op Koningsdag hoofdzakelijk een plechtigheid voor hoogwaardigheidsbeklederes. In 2010 was het de uitdrukkelijke wens van Kamervoorzitter André Flahaut en Senaatsvoorzitter Danny Pieters om het feest in een nieuw kleedje te steken: het zou een feest voor kinderen worden. Voor kinderen uit alle Belgische provincies. Een feest met muziek en kinderanimatie. Maar solidariteit met kinderen in andere landen zou centraal staan, en dan meer bepaald met de kinderen in Haïti en Pakistan. In Haïti verloren veel kinderen hun familie na de zware aardbeving van januari 2010. Pakistan werd in augustus van vorig jaar getroffen door hevige regens met vernielende overstromingen tot gevolg. Het feest begon dan ook met een concrete daad van solidariteit: in aanwezigheid van Prinses Mathilde, Prinses Astrid en Prins Lorenz en Prins Laurent en Prinses Claire overhandigde een aantal kinderen een cheque van het Federaal Parlement ter waarde van 30.000 euro aan UNICEF ten voordele van projecten in Haïti en Pakistan.

De aandacht voor kinderen was geen toeval. Vijf dagen na 15 november, op 20 november, vieren we de verjaardag van het Internationale Verdrag inzake

de Rechten van het Kind. Dat verdrag werd in 1989 door zowat alle landen ter wereld ondertekend. Ze beloofden daarmee de rechten van het kind te respecteren en in praktijk te brengen. Een aantal van die rechten zijn: het recht om beschermd te worden tegen kinderarbeid, het recht op onderwijs, het recht op een plaats om zich thuis te voelen, het recht om te spelen en plezier te maken.

Kamervoorzitter Flahaut deed een oproep tot de aanwezigen: “De hulpstroom mag niet opdrogen wanneer de media-aandacht stopt (en dat gebeurt heel snel). Ik hoop dat de hier aanwezige ouders, leerkrachten en begeleiders het enthousiasme zullen blijven opbrengen om, in hun gezin of op school, aandacht te wekken voor solidariteit, in navolging van wat hier vandaag gebeurt.”

Leden van de Koninklijke familie woonden het feest bij

De steltlopers van de Ecole de Cirque de Bruxelles zorgden voor een warm onthaal

Het Kinderrechtenverdrag in een notendop

Elk kind heeft het recht om gezond te leven en een goede gezondheid te hebben.

Elk kind heeft het recht om beschermd te worden tegen kinderarbeid.

Elk kind heeft recht op onderwijs.

Elk kind heeft recht op een plaats waar het zich thuis voelt.

Elk kind heeft het recht om beschermd te worden tegen mishandeling en oorlog.

Kinderen op de vlucht hebben recht op speciale bescherming.

Kinderen die anders zijn hebben recht op speciale bescherming.

Elk kind heeft het recht om te spelen en plezier te maken.

Elk kind heeft recht op een eigen mening.

Elk kind heeft recht op vrijheid.

Elk kind heeft recht op een naam en een nationaliteit.

> www.unicefkids.be

Horizontaal

1. Wetgevingsinitiatief dat uitgaat van een parlementslid
5. Persoon bovenaan kandidatenlijst bij verkiezingen
6. Raming van ontvangsten en uitgaven
10. Wetgevingshandeling van de EU die bindend is voor de lidstaten
11. Groep van parlementsleden belast met een specifieke taak
15. Hoofdstad van Afghanistan
16. Chemische stof in spaarlampen
17. Stijgt als producten duurder worden
18. Belasting over de toegevoegde waarde
19. België telt er drie

Verticaal

2. Betalen we voor elk gemotoriseerd voertuig dat op de openbare weg komt
3. Aantal vaste commissies in de Kamer van volksvertegenwoordigers
4. Belgisch volkslied
7. Drie landen die opeenvolgend voorzitter zijn van de EU
8. Het gelijktijdig uitoefenen van meerdere politieke mandaten
9. Vervangt begroting in tijden van lopende zaken
12. Stem waarbij niet voor of tegen een tekst wordt gestemd
13. Wijzigingen aan een ontwerpwettekst voorstellen
14. De parlementsleden van eenzelfde partij

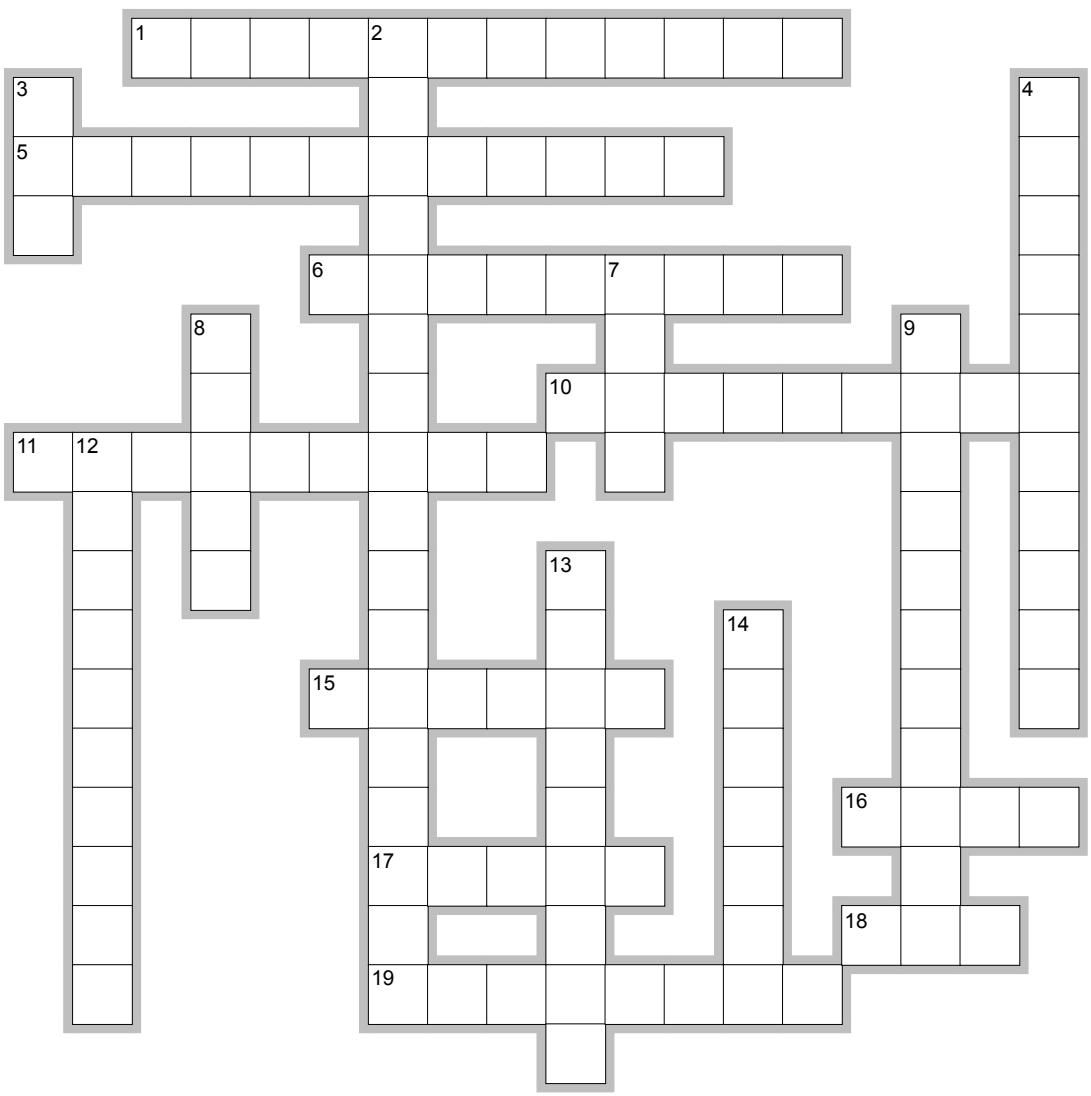

De Kamer bezoeken

In het Federaal Parlement klopt het hart van de Belgische politiek. Vooral op dinsdag, woensdag en donderdag heerst er een drukte van jewelste. Parlementsleden haasten zich naar een vergadering, buigen zich over een wetsvoorstel, horen deskundigen, ondervragen ministers, staan de pers te woord…

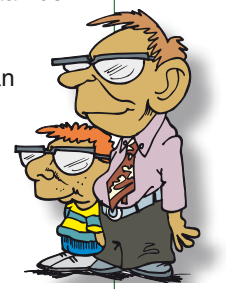

Zin om met uw klas, vereniging, collega's of vrienden die sfeer van politieke bedrijvigheid op te snuiven?
Tijdig inschrijven is de boodschap. Dat kan via www.dekamer.be (rubriek Bezoeken) of telefonisch bij de dienst Public Relations, tussen 10 en 12 uur: 02 549 81 36.
Een groepsbezoek is gratis en duurt anderhalf uur.
Een groep bestaat het best uit 10 tot 30 personen.

Wil u tijdens uw bezoek een kamerlid spreken? Als u ons dat tijdig meedeelt, brengen we dat voor u in orde.

Neem zeker een kijkje
in onze totaal vernieuwde boetiek.

U vindt er boeken over de Kamer, haar activiteiten en haar geschiedenis, documentatiemateriaal, allerhande mooie en praktische souvenirs en leuke hebbedingetjes.

Open:
iedere werkdag van 9.30 tot 13 uur en van 14 tot 17 uur.

Een vergadering bijwonen

Iedereen kan de openbare commissievergaderingen en de plenaire vergaderingen bijwonen. U meldt zich gewoon aan bij het onthaal aan de Leuvenseweg 13 (achterkant van het parlementsgebouw).
Voor de agenda surft u naar www.dekamer.be .

Wil u meer exemplaren van dit magazine ontvangen?

Een adreswijziging melden?
Uit ons bestand geschrapt worden?
Laat het ons weten via pri@dekamer.be .

Meer info

De parlementaire documenten i.v.m. de thema's die we in dit magazine aansnijden vindt u op www.dekamer.be . (> Publicaties > Magazine van de Kamer)

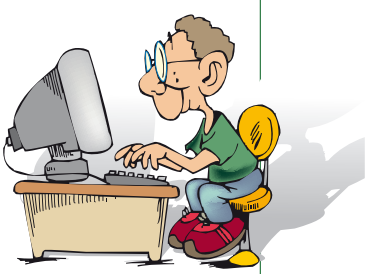

De plenaire vergadering online

www.dekamer.be > Meekijken vergaderingen